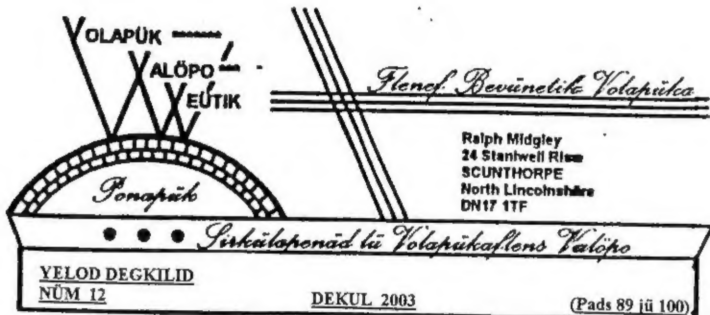

YELOD DEGKILID
NÜM 12 DEKUL 2003 (Pads 89 jü 100)

O Volapükaflens Valöpo!

Tü fin yela e yeloda ats, vilob primo vipön reidanes obas : Kritidi Läbik! Ekö tim pato pro famüls e röletans, ven labons pöti ad logön e ad kolkömön odi dönu, e ad zälizelön motedi Plina Püda - fümo neodobs püdi in vol adelik obas.

I binon tim yela, ven labobs pöti legudik ad lovelogön yeli pasetik. Säk balid tefon flenefi Volapüka : dabinons-li flens mödikum finü yel at, ka finü yel lätikün? Binos verätik ad sagön, das flens lükömons e mogolons. Pösods anik lanälükons okis vemo primo, täno pos muls anik nepubons. Etans vero no binons flens fiedik Volapüka; ba etuvons vüo nitedi gudikum ad bejäfön okis. Too cedob, das anu dabinons mens mödikum, kels elärnons Volapüki, e kels kanons gebön oni. Leigodobsös stadi at lä ut yelas deg büik, ven te anikans ilabons kani at.

In tef at danädob Bevüresodi, kö kanoy tuvön somödikosi dö Volapük . Utans, kels nitedälons tefü püks in valem kanons fasiliko lovelogön stabagramati äsi stabavödis püka, igo if no diseinons ad dalärnön oni. Ab plöp püks seimik sekidon de flens, kels löfons püki, e kels vilons propagidön oni; sekü atos, ekö pöt gönik ad ladöfiküno danön flenis verätik, kels edunons bosi pro Volapük dü yel pasetik. Vero binons bijuts in kron Volapüka.

Kobü atans, nükömobsös ini yel nulik fulü spel e lanäl.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

XII:90:2003

TE GALIKOLÖS . . .

FAB FA HIEL JOHN REDGWELL

Tävan äsenom oki slipöfik. Zänodü menamödot süpo äsevädom, das jimatan oka, keli levemo löfom, no äbinof plu ko om. Ävokedom ofi, ab no älilom gespiki seimik.

Vano äsukom ofi bevü menamödot, besäkölo* menis mödik. Ilogons-li ofi? Ab nek äkanon yufön omi.

Poldans äpromoms, das osukoms ofi; too äkredoms, das änügolof ini selidöp nitedik seimik, e das suno ogekömof. Tävan laido äglibom, ab äsukom vano.

Del pos del äglibom da län, visitöl i zifis, i vilagis, ad säkön mödikanis, va ilogons jimatani löfik, ab ai igespikons noiko.

Fino äboidom oki ed ätävom lü län foginik. Lükömöl us, ägeprimom suki vanik oka. De län jü län äglibom, ab valöpo no äplöpom ad tuvön jilöfäbi oka.

Ün del seimik, ägolölo su belem, äküpedom liti in sil. Flitöm bisarik äpubon love om, in kel äseadons jafäbs de solasit votik. Lit at änüslugon omi, e sunädo ätuvom oki in levalanaf*.

„Kömobs gespikü plek olik," äsagons jafäbs. „Oyufobs oli ad tuvön jimatani ola."

Dü milyels ätävons de planet lü planet da galaxid* at, äsi da galaxids votik. Lit, kel inüslugon omi, äspatölo su belem, ägivon ome ti lifi laidulik, ab i lifi datomik* sekü nekom jimatana löfikün oma.

Jafäbs levisedälik, kels ästirädons levalanafi, äkanons kosädön ko* jafäbs votik valöpo in leval, ed igivons tävane obsik kani* ot. Te ätikom: „Ologob-li jimatani obik? ed äbepenom ofi tiko. Utan, kele äspikom, älilon nuni at in pük oka lönik. Ye, to kan et milagik, nek

ägespikon, das elogon jimatani.

Äjenos, das levalanaf äfliton in dil fagik levala, ven tävan älogom süpo silananefi*, kels ävebons fo naf. Bevü ons äbinof jimatan omik.

„Stopö !!" ävokädom. Slifölo lüodü of, dreno ävokädom :

„Löfäb oba! Kiöpo äbinol-li? Fino etuvob oli !!"

Gespik, ye, keli ägetom, äkodon, das lad omik ävedon äs ston.

„No logol obi - te magi oba. Steifülolös ad kontagön obi."

Etenükom nami ad sofiküno kontagön ofi su cüg, ab bevü ons epubon veal* dulogamovik - sufidik e nebreikovik. Täno esagof :

„Pidob, das suk ola ad tuvön obi änu eprimon. Tülolös oli, e tävolös dü balions yelas da leval lölik, jüs otuvol obi. Adyö - adyö lelunik!" e ko vöds et enepubof kobü silanans votik.

Tävan exänom dönu ini levalanaf. Jafäbs levisedälik äsuemons oko utosi, kelos ijenetos, e nenzogo esemofons nafi lüodio votik ad primön tävi, kel jino ödulon dü balions yelas - yels fulü lelied sekü def laidüpik.

Spel tävana pidistukon fa veal nedagolovik, kel inemögükon rivi jiutana, ko kel ävilom dabinön laidüpo. Ädrenom sekü däsper. Do lit, kel inüslugon omi bü milyels, ägivon ome ti lifi nenfinik, too id äbinom nog deadälan, ed idredom, das lad omik pibreiköl no ömögos, das ölifädom tävi lelunik.

Dü ädrenom, elilom tonodi nebepenoviko jöniki in lan okik. Drens istopons, ed äsenom oki fulü lefred. Vög svidik ävisipon :

„Te galikolös, te galikolös . . . "

Tävan süpo ägalikom se drim oka, ed älogom jimatani oka löfikün verato us in bed flanü om! Täv lelunik äbinon te pölaced. Ed anu ädrenom sekü fred.

VÖDS FRUTIK

BESÄKÖN	to interrogate	KOSÄDÖN (KO)	to communicate (with)
DATOMIK	tormented	LEVALANAF	a space ship
GALAXID	a galaxy	SILANAN	an angel
KAN	an ability	VEAL	a screen, a veil
KLIENÄLO	instinctively		

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Penet Lautana : Büä reidols sinifi drima su pad 99, meditolös fabi at, begö! dü tim anik tefü sinif lanöfik ota.

♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

MILAG

Man edämükon doatis kil tö voböp; sekü atos visitom sanani.
Sanan komandom ome, das sufom köteti.

Man : Kötet at, obinon-li riskädik?
Sanan: No, obinon mu balugik.
Man : Ab okanob-li pianodön legudiko poso?
Sanan: Lesi! Okanob garanön osi.
Man : In jenet at obinos milag, bi neai elärnob ad pianodön!

♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

Seil reigon love län,
E cils at kanitons lidi
Putüle, kel binom in zän.
Kikodo? Zeloy Kritidi!

XII:93:2003

NUNILS SE VOL LÖLIK

(Sinif vödas ko stelül pubons su pad 98)

TEP SOLIK FLAPON TALI

Tep nämikün geomagnetik eflapon Tali. Tädon ya lektinaprodi, däropon* kosädalienis leflitömas* ed edämükon munädis* anik. Büosagodans stoma lespadik esagons, das joik balid dililas geilo pefledülölas* de Sol ekobojokon enu ta fel magnetik Tala. Tep pemafon ma klad G5, sevabo : vemöf* geilikün su gredaked nolavanas.

FUG FOI FLAMS

Degbalions menas elüvons komotanefis belik in Sulüda-Kalifornän as lödans lejekik ärönons ad vitön lefilis badikün tata sis plu ka yels deg. Lefilakomipans neodülik* esagoms, das no äkanoms dunön mödikosi ad stopön flamis, ed ägegolädükoy lefilakomipanis lefenik votaseimo,* do löflams* distukik* tel eprimons ad vedön lefil nog bal nilü zifil „Julian" kel topon in bels , e pöpam* kela binon mens 2.500.

VOM BÄLDIKÜN VOLA LÖLIK EDEADOF

Vom Yapänik, kel älabof lifayelis tumdegmäl, edeadof. Jiel *Kamato Hongo*, kel pämotof ün yel 1887, edeadof kodü luegaflamat. El *Hongo* äslipof dü dels tel, täno ägalof dü dels tel. Lifaspet in Yapän binon : 85,23 yels pro voms, e 78,32 pro mans, kel binon lunikün vola.

MEINANS RUSÄNIK PETUVOMS

Libükans* etuvoms lifikis pluamanumi meinanas degkil, kel piträpoms dü dels mäl. Itönuloy* da klif de meinäd nilik ad rivön meinanis, kels pifäilökoms fa vat gladik. Calan äsagom, das balan meinanas ideadom, balan pinetuvom e degbalans ilailifoms. Äbinoms meinans veldegbal in meinäd nilü zif Rostov fagotü liöls 1.600 suludü cifazif : „Moskva" timü mijenot. Ävoboms dibiko dis glun ven vat se lak disglunik äfludon ini sop* löpik ed iblokon vegi lü sürfät.

XII:94:2003

KRITIDAKONOT AI NULIK

Ün tim et nu büd fa lampör: *Augustus* pänotükon, das volanef sevädik lölik ämuton paregistarön. Atos äbinon registaram balid; äjenon, ven hiel *Quirinus* äbinom guveran Suriyäna. E valans ädetevons ad paregistarön - alan lü zif lönik okik.

Hiel *Ioseph* id ädetevom se Galileyän, se zif Nazareth, lü Yudän, lü zif di *David*, kel panemon Bethlehem (bi älicinom se dafamül ä tribüt ela *David*) ad paregistarön ko jiel *Maria* : jimatirajanan okik, kel ägrodof.

Ven äbinons us, tüp, tü kel ömotof, äkömon. Ämotof balidsoni okik, ävilupülof omi ini flabs, ed äseitof omi ini krib, bi in lulotidöp plad no ädabinon pro ons.

Ün neit et in topäd et nu galedans anik äbinoms su fel, ed ägalädoms demü jep omsik. Ed ekö! silanan Söla ästanom lä oms, e glor Söla ästralon love oms, sodas dred gretik äfaneton omis.

Ab silanan äsagom omes: „No dredolsöd! ibä ekö! lenunob oles fredi gretik, kel jonidon pro pöp lölik; ibä adelo pro ols in zif di *David* Sanal pemotom, sevabo Kristus : Söl. Osevols omi dub atos : otuvols cili, kel pevilupülom ini flabs, e seatom in krib."

E süpo lä silanan lemödot milita sülik äbinon, kel älobon Godi, ed äsagon:

„Stim binonöd löpo lü God, e püd su taled; leplüd in menef!"

E ven silanans idegoloms de oms lü sül, galedans äsagoms odes: „Golobsös lü Bethlehem, e logobsös utosi, kelos ejenon, kelosi Söl elenunom obes!"

Tän ägoloms spido usio, ed ätuvoms jieli *Maria*, hieli *Joseph* e cili in krib äseatöli.

E ven älogoms omi, äkonoms utosi, kelos pisagon omes tefü cil at, e valans, kels älilons atosi, ästunoms dö utos, kelosi galedans äsagoms ones.

Jie! *Maria* ämemidof vödis valik et, ed ävätälof onis ninälo.

Ven nu el *Yesus* pimotom tö Bethlehem in Yudän timü hireg : *Herodes*, ekö! sapans anik se lofüdän äkömoms ini Hierusalem, ed äsäkoms:

„Kiöpo reg änu pemotöl Yudanas binom-li? Elogobs steli omik in lofüd, ed ekömobs ad stimodön omi."

Ven reg : *Herodes* älelilom atosi, äfäkikom, ed elans valik di Hierusalem ko om, ed ikobükölo lekultanis e bibinolavanis valikis pöpa, äsäkom omes, kiöpo el Kristus pömotom.

Äsagoms ome: „tö Bethlehem in Yudän, ibä so pepenos dub profetan : „Ed ol, o Bethlehem, ol, o Yudän leno binol bapikün pö plins Yudäna - bi se ol geidan osüikom, kel okälom pöpi obik : Yisraelän.

Täno el *Herodes* äbüedom vokön kläniko lofüdasapanis, ed äkoedom nunön omis kuratiko timi, tü kel stel ipubon.

Pos atos älesedom omis lü Bethlehem ko komit: „Vestigolsöd kuratiko tefü cil et, ed if utuvols omi, nunolsöd osi obe, dat i ob ogolob usio ad stimodön omi."

Posä ililoms regi, ädetävoms, ed ekö! stel, keli ilogoms in lofüd, äfogolon omis, jüs äbleibon stebön sus plad, kö cil ädabinon.

Ven älogoms steli, äfredoms mu vemo, ed inüstepölo ini lecek, älogoms cili ko *Maria*, mot omik; ädokienoms dalestümo foi om; ämaifükoms diviärilis oksik, ed äblinoms ome legivotis: gold, boväl e mir.

XII:96:2003

E bi pinunedoms in drim nemü God ad no gegolön lü el *Herodes,* ädatävoms ve veg votik lü län oksik.

Ven idetävoms, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo el *Joseph* ed äsagom: „Löädolöd, lasumolöd cili e moti omik, e fugolöd lü Lägüptän, e blibolöd us, jüs osagob ole! ibä el *Herodes* osukom cili ad deidön omi."

Älöädom, ed älasumom ün neit cili e moti omik, ed ädetävom lü Lägüptän. Äblibom us jü deadam ela *Herodes,* dat utos pöfölon, kelosi Söl isagom dub profetan: „Se Lägüptän evokob soni obik."

Ven el *Herodes* äküpom, das picütom fa lofüdasapans, äzunikom vemo, ed äbüedom deidön in Bethlehem ed in züamöp lölik ona cilis valik labü bäldot yelas tel e läs telas, bai tim, keli ivestigom de lofüdasapans.

Täno utos päfölon, kelos pisagon dub hiel *Jeremias*: „Vög in el Rama pelilon; plon, drenam e viam mödik; jiel Rachel äbedrenof cilis okik, e no ävilof patrodön, bi no plu dabinons."

Ven el *Herodes* ideadom, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo el *Joseph* in Lägüptän, ed äsagom: „Löädolöd, sumolöd cili e moti omik, e gololöd lü län : Yisraelän, ibä utans edeadoms, kels äviloms deidön cili." Om nu älöädom, äkesumom cili e moti oma, ed äkömom ini län : Yisraelän.

Ab ven älelilom, das hiel *Archelaus* äbinom hireg in Yudän pla el *Herodes* : fat okik, ädredom ad golön usio. In drim nemü God penunedölo ätävom täno lü topäd : Galileyän, ed us elükömölo, älomädükom oki ini zif Nazareth penemöl, dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetans, das pönemom : elan di Nazareth.

(Ma nunods saludanas *Lukas* e *Matthaeus*)

(Tradutan : hiel *Arie de Jong*)

XII:97:2003

PENED SE MACARÄN

Budapest, tü del 12id novula, yela 2003.

O Söl Stimik!

Ereidob lartügi : „Pük bal no lonöfon pro Yurop pükas difik," e vilob küpedön sökölosi :-

Hiel Kinnock sagom, das püks calöfik valik limanalänas sötons binön calöfiko geboviks in Yurop. Poso mäniotom pükis Velsäna e Lireyäna. Velsänapük fümiko no binon pük calöfik Greta-Britäna, ab no fümob, va Lireyänapük jenöfo binon pük calöfik Lireyäna. Sevob, das alikan spikon Linglänapüki in Lireyän. I Katalonänapük binon pük calöfik ni Spanyäna, ni Fransäna, ab Nedänapük fümiko binon pük calöfik Nedäna, e söton binön bal pükas calöfik Feda Yuropik. Tefü Luxämburgänapük, no sevob mödikosi in tef at.

Jinos, ye, das no viloy daoptön u Sperantapüki, u eli 'Interlingua,' u latini ad disein at.

Kanob suemön atosi. Ko püks mödik, ai odabinos vob mödik pro tradutans e natäpretans mödik, kels sekidons de vob somik ad lifön. E ko püks difik, kuliv patik länas Yuropik neai poperon.

Do Fed no vilon daoptön püki bal, jinos presenüpo, das ti edunon osi, bi, ma el Kinnock, plu ka laf samädas balid doküimas calöfik Feda dabinon ya in Linglänapük!

Glidis Gudikün.

Ferenc Kutas

- -

SPIKET

No vedoy tidan ünü del bal

VÖDS FRUTIK (Logolsös padi 93)

DÄROPÖN	to disrupt	NEODÜLIK	frustrated
DISTUKÖN	to devastate	PEFLEDÜLÖL	charged (physics)
GEGOLÄDÜKÖN	to pull back	PÖP	population
LEFLITÖM	an airliner	SOP	a (mine) shaft
LIBÜKAN	a rescuer	TONULÖN	to tunnel
LÖFLAM	a blaze	VEMÖF	intensity
MUNÄD	a satellite	VOTASEIMO	elsewhere

RÄT RIMIK

Tonat balid binon in dun,
ab no in mun, e no in bun.
Tonat telid binon in liman,
ab no in sum, e no in loman.
Tonat kilid binon in ston,
i tuvoy oni in fon e lon.
Tonat folid binon äs balid,
e tonat lulid binon vokat velid.
Tonati lätikün logoy in nulik,
igo in snek, ab no in fulik.
Nu sosus otuvol vödi nen pid,
Ologol bosi, ke fidoy tü Kritid!

(Tuvedoti kanoy reidön ün mul okömöl)

LAVAR NEN MIED

Lavaran seimik älagom oki, bi suäm legretik mona oka piperon fa cütan. Dünan omik ädukötom jaini, ed äsavom lifi söla omik.

Ven atan älüvom düni omik, lavaran äsäkalükom ome frani lafik, ibo äsagom, das jain äbinon nog nulik, e das no äkanom gebön oni, bi no äkanol livükön snobi.

XII:99:2003

KLEILÜKAM TEFÜ FAB TIÄDÜ : „TE GALIKOLÖS . . ."
FA HIEL JOHN REDGWELL

Tävan pladulon meni valik - obi, oli, omi, ofi - kel tävon da lif at ad sukön vano lani.

Jimatan tävana pladulof lani it.

Valikans obas binobs äs „lan in koap," ab pekopiköls, kredobs, das eperobs lani. Jenöfo lan binon ai ko obs. Lif binon ti drim (Budans nemons oni : el „mayao" (= pölaced) se kel neodobs te ad galikön.

Veal, da kel tävan obas kanon logön jimatani oka, ab no kanon kontagön ofi e binön ko of, pladulon stöbi, kel dabinon pro menef, kel sevon foni te as tikamagot, as „God in sül," e r. Mens somik mutons tulön ad sukön lani ninü ok it. (In fab, jafäbs levisedälik äsemofons levalanafi lüodio difik). Ven mens dunons otosi, lan it sofiko ogalükon omi/ofi se drim lejekik, sevabo : se drim, kel binon lif sen sev alseimik lana. Täno suk oma/ofa finikon.

LEMOTÜLS TEL

Lädül jönik, sogü lemot, remof glufis.
„Liomödoti suämon pär bal?" säkof.
„Kidi bal," gespikom selan, ko smilil svidik.
„Gudö! Givolös obe päris tel; lemot opelof oli."

\- - - - - - - - - - - - -

Vom, bäldotü za yels veldeg, äkoefidof oki:
„Ven äbinob yunik, ädunob sini ko käpten löfidik - naeds kil !"
„O lemotül," äsagom koefapatär, „ya ekoefol osi naeds lul !"
„No badocedolös osi, o patär stimik, ab memob osi ko blesir somödik !"

BINOL FAGIK (E NO BINOS PLU OTOS)

Fa hiel Massimo Acciai

Binol fagik
e no binos plus otos;
ni mel,
ni bradastuls rojanik,
ni lampürs,
ni mun,
ni biets.

Binol fagik,
e feled no smelon äs salöf;
igo mel no kanoy kontagön.
Binon love mebastöb,
keli no kuradob ad lülogön.

Binol fagik,
e fad päbreikon;
glumäl lotidöpas
e bedas tu gretikas,
kels klädons obi,
ab no slipükons.

O cilöf obik!
säkob obe - ädabinol-li?
u binol te dejok bosa,
kel ai defon?

SENOB NEKOMI OLA SVIDIKO

(Poedots tel fa hiel Francesco Felici)

Senob nekomi ola svidiko
in neit nen sleits,
in dag nen dols.
Nenslip stegülöl labon kölis ola,
ed, as plüm flapöl nämiko,
maseton obe lani.
Viloböv te tovön obi bosilo ini lut
ad no senön matradi edaluimiköl,
ad no sevedön, das no binol is.

VOKÄD

Penöm tordon nenpaudo,
e mogliton de ob ini nekom ola;
ab poedav tüton ninü ob,
vilon reidön oki nigo:
lienetik poedav kofudik aneito,
epölavegöl in delir okik,
padatomöl fa vöds okik,
pasasenöl fa vokäd okik,
vokäd müätik äl ol.